

Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds
voortgezet onderwijs

Verzuimcijfers 2018 voortgezet onderwijs

Uitsplitsing naar personeels- en schoolkenmerken

Verzuimcijfers 2018 voortgezet onderwijs

Uitgevoerd door: DUO

Bewerkt door: Voion

Uitgave:

Voion

E-mail: info@voion.nl

www.voion.nl

September 2019

DISCLAIMER

Voion is zich volledig bewust van de taak zo betrouwbaar mogelijke informatie te verzorgen. Dit rapport is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Niettemin kan zij geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventueel voorkomende onjuistheden.

© Voion 2019. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding.

Inhoudsopgave

1. SAMENVATTING VERZUIMONDERZOEK 2018	4
2. VERZUIMCIJFERS 2018	5
Conclusies	6
3. VERZUIMCIJFERS EN PERSONEELSKENMERKEN	7
Conclusies	8
4. VERZUIMCIJFERS EN SCHOOLKENMERKEN	10
Conclusies	13
BIJLAGE 1 BEREKENING VAN DE VERZUIMKENGETALLEN	15

1. Samenvatting verzuimonderzoek 2018

Het ziekteverzuim in het voortgezet onderwijs is voor het onderwijzend personeel (OP) voor het derde achtereenvolgende jaar gestegen en voor het onderwijsondersteunend personeel (OOP) voor het vierde achtereenvolgende jaar. Omdat de ziekteverzuimcijfers nu buiten de bandbreedte van het afgelopen decennium vallen van circa 5,0% voor het OP en circa 5,5% voor het OOP, lijkt er sprake te zijn van een trendbreuk.

- Het verzuimpercentage van het OP is in 2018 ten opzichte van vorig jaar gestegen van 5,3% naar 5,6%. In de afgelopen drie jaar is het verzuimpercentage gestegen met 0,7 procentpunt. Bij het OOP steeg het verzuimpercentage met 0,5 procentpunt van 5,5% in 2017 naar 6,0% in 2018. In de afgelopen vier jaar is het verzuimpercentage gestegen met 0,9 procentpunt.
- De meldingsfrequentie van het OP is in 2018 gestegen van 1,6 naar gemiddeld 1,8 keer. Ook de meldingsfrequentie van het OOP is gestegen, van 1,2 keer in 2017 naar gemiddeld 1,3 keer in 2018.
- De gemiddelde verzuimduur van het OP steeg van 13 dagen in 2017 naar 14 dagen in 2018; ook voor het OOP steeg deze met een dag: van 17 dagen in 2017 naar 18 verzuimdagen in 2018.
- Het percentage nulverzuim (dit is het percentage werknemers dat in een kalenderjaar niet heeft verzuimd) daalde in 2018 ook; bij het OP en OOP met 2 procentpunt naar 34% respectievelijk 43%.

2. Verzuimcijfers 2018

Het 'Besluit informatievoorziening WVO' stelt schoolbesturen in het voortgezet onderwijs verantwoordelijk voor het aanleveren van (correcte) verzuim- en formatiegegevens. DUO controleert en verwerkt deze personeelsgegevens en berekent de ziekteverzuimkengetallen. Voor 2018 zijn de ziekteverzuimkengetallen voor het voortgezet onderwijs over 94,4% van alle vo-scholen berekend. Daarmee is het zeer aannemelijk dat de cijfers een goed beeld geven van het verzuim in de hele vo-sector. Tenzij expliciet anders vermeld, geven de cijfers het totaal van het ziekteverzuim inclusief het verzuim in het tweede ziektejaar.

In dit rapport worden vier verzuimkengetallen gepresenteerd:

- Het ziekteverzuimpercentage (zvp): het deel van de werktijd dat verloren is gegaan wegens ziekteverzuim in het betreffende jaar.
- De ziekmeldingsfrequentie (zmf): gemiddeld aantal ziekmeldingen in het betreffende jaar.
- De gemiddelde verzuimduur (gvd): gemiddelde lengte van het verzuim in kalenderdagen.
- Het nul(ziekte)verzuim (nzv): percentage medewerkers dat zich niet ziek heeft gemeld.

Het ziekteverzuim wordt berekend conform de standaard 'Berekening van ziekteverzuim', zoals vastgesteld door de Projectgroep Uniformering Verzuimgrootheden in juni 1996 en aangepast in oktober 2005 door het CBS. In bijlage 1 staat een korte toelichting op de berekening van de verzuimkengetallen.

Tabel: ziekteverzuimgegevens onderwijzend personeel en directie (OP)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ziekteverzuimpercentage	5,1	5,1	4,9	5,0	5,2	5,0	4,9	4,9	5,1	5,3	5,6
Ziekmeldingsfrequentie	1,7	1,7	1,5	1,8	1,7	1,7	1,6	1,6	1,8	1,6	1,8
Gem. ziekteverzuimduur	11	11	10	14	14	12	13	12	12	13	14
Nulverzuimpercentage	40	34	37	41	38	40	48	41	34	36	34

Het ziekteverzuimpercentage van het OP is in 2018 met 0,3 procentpunt toegenomen. Daarmee is het ziekteverzuimpercentage in drie achtereenvolgende jaren toegenomen met in totaal 0,7 procentpunt. Een dergelijke toename hebben we lange tijd niet gezien; in de afgelopen twaalf jaar is het ziekteverzuim nagenoeg gelijk gebleven en schommelde rond de 5%. De meldingsfrequentie en de gemiddelde verzuimduur zijn in 2018 ook toegenomen, maar toch nog relatief stabiel. In 2011, 2012 en 2016 komen we dergelijke cijfers ook tegen. Omdat het ziekteverzuimpercentage voor het derde achtereenvolgende jaar toeneemt, kan er voorzichtig worden gesproken van een trendbreuk, zeker omdat de proportie nulverzuimers (het deel werknemers dat in een kalenderjaar niet heeft verzuimd) ook is afgenomen.

Tabel: ziekteverzuimgegevens ondersteunend personeel (OOP)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ziekteverzuimpercentage	5,8	5,8	5,4	5,2	5,5	5,4	5,1	5,2	5,4	5,5	6,0
Ziekmeldingsfrequentie	1,4	1,4	1,3	1,4	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2	1,3
Gem. ziekteverzuimduur	15	15	14	19	18	16	17	15	16	17	18
Nulverzuimpercentage	42	37	43	48	43	44	51	45	44	45	43

Het ziekteverzuimpercentage onder het OOP is voor het vierde opeenvolgende jaar gestegen met in totaal 0,9 procentpunt. Hier kan men spreken van een stijgende trend. De overige verzuimkengetallen bevinden zich nog in de bandbreedte van de afgelopen jaren. Het ziekteverzuimpercentage onder het OOP is (nog steeds) hoger dan dat van het OP. Het nulverzuim onder het OOP is hoger dan onder het OP. De ziekmeldingsfrequentie van het OOP blijft lager dan dat van het OP.

Conclusies

Het ziekteverzuim onder het OP en OOP is voor het derde respectievelijk vierde achtereenvolgende jaar gestegen en komt daarmee buiten de bandbreedte van het afgelopen decennium, waardoor er sprake lijkt van een trendbreuk.

3. Verzuimcijfers en personeelskenmerken

In onderstaande tabel zijn het ziekteverzuimpercentage (zvp) en het op een jaar gemaximaliseerde ziekteverzuimpercentage (zeer langdurige ziekteverzuimgevallen zijn na 365 dagen afgebroken), de ziekmeldingsfrequentie (zmf) en de gemiddelde ziekteverzuimduur (gzd) in het vo over de laatste drie jaar verder uitgesplitst; eerst naar leeftijdscategorie daarna naar geslacht, functie en aanstellingsomvang. De uitsplitsingen zijn gebaseerd op het ziekteverzuim inclusief verzuim in het 2e ziektejaar. DUO publiceert een Excelbestand met meerdere uitsplitsingen, zie: https://duo.nl/open_onderwijsdata/publicaties/verzuim-personeel-po-vo.

Tabel: ziekteverzuimgegevens onderwijzend personeel (directie en leerkrachten) naar personeelskenmerken

Achtergrondkenmerken	zvp 2016	zvp 2017	zvp 2018	zmf 2016	zmf 2017	zmf 2018	gzd 2016	gzd 2017	gzd 2018
VO (OP totaal)	5,1	5,3	5,6	1,8	1,6	1,8	12	13	14
Verzuim max 1 jaar	4,9	5,0	5,4	-	-	-	-	-	-
Leeftijd									
< 35 jaar	3,5	3,5	3,8	2,0	1,8	2,0	8	9	9
35-44 jaar	4,3	4,4	4,9	2,0	1,8	1,9	11	11	13
45-54 jaar	4,8	5,0	5,4	1,8	1,7	1,8	12	14	13
55-64 jaar	7,7	8,0	8,3	1,6	1,5	1,6	18	18	19
> 65 jaar	5,7	7,1	9,1	0,4	0,5	0,6	24	30	29
Geslacht									
Mannen	4,6	4,8	4,9	1,6	1,4	1,5	12	13	13
Vrouwen	5,8	5,9	6,4	2,0	1,8	2,0	13	13	14
Functie									
Directieleden	3,1	3,5	3,6	0,8	1,3	0,7	18	20	19
Leerkrachten (OP)	5,3	5,4	5,8	1,9	1,0	1,8	12	13	13
Aanstellingsomvang									
< 0,5 wtf	5,5	5,3	5,5	3,3	2,9	3,8	11	11	12
0,5-0,87 wtf	5,8	6,0	6,4	1,7	1,5	1,6	13	14	15
>0,87 wtf	4,2	4,4	4,7	1,4	1,3	1,3	12	12	13
VO (OP totaal)	5,1	5,3	5,6	1,8	1,6	1,8	12	13	14

Tabel: ziekteverzuimgegevens ondersteunend personeel (OOP) naar personeelskenmerken*

Achtergrondkenmerken	zvp 2016	zvp 2017	zvp 2018	zmf 2016	zmf 2017	zmf 2018	gzd 2016	gzd 2017	gzd 2018
VO (OOP totaal)	5,4	5,5	6,0	1,3	1,2	1,2	16	17	18
Leeftijd									
< 35 jaar	3,2	3,4	3,7	1,1	1,0	1,1	10	9	12
35-44 jaar	4,2	4,4	4,7	1,4	1,3	1,3	14	14	15
45-54 jaar	4,8	5,0	5,6	1,4	1,3	1,4	16	16	19
55-64 jaar	7,2	7,4	7,6	1,3	1,2	1,3	20	21	21
> 65 jaar	6,7	5,7	8,2	0,4	0,5	0,7	34	25	28
Geslacht									
Mannen	5,3	5,4	5,7	1,2	1,2	1,2	16	16	17
Vrouwen	5,4	5,7	6,3	1,3	1,2	1,3	16	17	18
Functie									
Onderwijsondersteunend personeel (OOP)	5,4	5,6	6,0	1,4	1,3	1,4	16	17	18
Beheer- en administratief personeel (OBP)	5,3	5,5	5,9	1,1	1,1	1,1	16	16	17
Aanstellingsomvang									
< 0,5 wtf	5,7	5,7	6,0	1,3	1,2	1,4	18	17	19
0,5-0,87 wtf	5,8	5,9	6,5	1,3	1,2	1,2	17	17	18
>0,87 wtf	4,7	5,0	5,3	1,2	1,2	1,2	14	15	17

Conclusies

Verskil leeftijdscategorieën

Onder het OP én het OOP is het ziekteverzuimpercentage in 2018 bij alle leeftijdscategorieën gestegen t.o.v. 2017. Ook de meldingsfrequentie is bij alle leeftijdscategorieën onder het OP en OOP gestegen of gelijk gebleven.

In de Nederlandse beroepsbevolking neemt met het stijgen van de leeftijd, het ziekteverzuimpercentage en de gemiddelde duur van het verzuim toe en de meldingsfrequentie neemt af. Dit patroon zien we ook terug bij het OP en het OOP.

Verskil man-vrouw

Vrouwen verzuimen meer, vaker en een beetje langer dan mannen; dat beeld is ook in 2018 te zien.

Vrouwen met een OP-functie verzuimen evenals mannen met een OP-functie vaker maar wel korter dan vrouwen en mannen met een OOP-functie.

Een gangbare verklaring hiervoor is dat vrouwen meer rollen moeten vervullen dan mannen waardoor de druk op hen groter is. Echter, omdat het verschil in verzuim tussen mannen en vrouwen bij het OP groter is

dan bij het OOP doet dat op z'n minst vermoeden dat - naast de traditionele rolverdeling - ook de aard van de functie (mogelijkheden om balans werk – privé gezond te houden) een rol speelt. Helaas zijn de cijfers niet gecorrigeerd voor een mogelijke invloed van de aanstellingsomvang.

Directie verzuimt minder

Personen die tot directie gerekend worden, verzuimen minder dan personen met een andere functie.

Directieleden hebben vaak meer regelmogelijkheden en kunnen, als zij zich 'niet lekker voelen', de werkbelasting zelf afstemmen op wat zij op dat moment aankunnen. Daardoor hoeven zij zich vaak niet ziek te melden. Het werk van directieleden is vaak minder tijd en plaatsgebonden dan dat van leerkrachten of het OOP. De hogere gemiddelde ziekteduur bij directie lijkt deze aanname te ondersteunen; korte periodes van verminderde belastbaarheid of ziekte lijken niet van invloed op de inzetbaarheid en komen daarmee niet in de statistieken terecht.

Aanstellingsomvang en verzuim

Ondanks het feit dat we het verzuim bij alle aanstellingsomvangs zien stijgen, is het ziekteverzuim al sinds jaren het laagst bij de groep werknemers met een aanstellingsomvang van meer dan 0,87 wtf.

Het verzuim is net als andere jaren bij de groep werknemers (OP en OOP) met een aanstellingsomvang tussen 0,5 en 0,87 het hoogst. T.o.v. 2017 is het verzuim in deze groep ook het meest gestegen in 2018. Daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat aanstellingsomvang en leeftijd en/of geslacht met elkaar samenhangen; er zijn meer jonge starters en vrouwen die in een kleinere aanstellingsomvang (deeltijd) werken.

4. Verzuimcijfers en schoolkenmerken

In onderstaande tabel zijn het ziekteverzuimpercentage (zvp), de ziekmeldingsfrequentie (zmf) en de gemiddelde ziekteverzuimduur (gzd) over de afgelopen drie jaar uitgesplitst; onder andere naar denominatie, schoolgrootte en schooltype. De cijfers geven het totaal van het ziekteverzuim inclusief het 2e ziektejaar.

Tabel: ziekteverzuimgegevens onderwijzend personeel en directie (OP) naar schoolkenmerken*

Achtergrondkenmerken	zvp 2016	zvp 2017	zvp 2018	zmf 2016	zmf 2017	zmf 2018	gzd 2016	gzd 2017	gzd 2018
Denominatie									
Openbaar	5,5	5,5	6,0	1,8	1,7	1,8	12	12	13
Rooms-katholiek	4,7	5,2	5,5	1,7	1,6	1,7	13	14	14
Protestants-christelijk	5,0	5,0	5,3	1,9	1,7	1,9	11	12	13
Algemeen bijzonder	5,4	5,5	5,9	1,8	1,6	1,8	14	14	14
Gereformeerd, reformatorisch, evangelisch	4,6	4,5	4,0	1,9	1,6	1,7	10	11	10
Vrije scholen	6,2	6,1	5,8	2,2	1,4	2,6	16	14	12
Overig	5,4	5,7	5,9	1,9	1,7	1,8	12	14	14
Verstedelijking									
Sterk verstedelijkt	5,4	5,5	-	2,0	1,8	-	11	12	-
Verstedelijkt	5,0	5,2	-	1,8	1,6	-	12	13	-
Niet verstedelijkt	5,3	5,4	-	1,6	1,5	-	13	15	-
Regio									
Noord	5,0	5,3	5,7	1,7	1,6	1,7	12	12	14
Oost	5,4	5,4	5,7	1,8	1,7	1,9	13	14	14
West	5,3	5,3	5,7	2,0	1,8	1,9	12	12	13
Zuid	4,7	5,1	5,5	1,5	1,4	1,5	13	13	14
Provincies en G5									
Groningen	5,4	5,7	5,9	1,7	1,5	1,9	13	15	15
Friesland	4,5	4,9	5,3	1,6	1,5	1,7	11	12	13
Drenthe	5,1	5,3	5,9	1,8	1,7	1,7	11	10	12
Overijssel	5,3	5,8	6,1	1,7	1,6	1,8	13	15	15
Gelderland	5,3	5,2	4,8	1,8	1,7	1,4	39	13	14
Flevoland excl Almere	6,8	5,1	5,4	1,8	1,4	1,9	13	20	14
Utrecht excl Utrecht-stad	5,1	5,2	5,4	2,2	2,0	2,2	12	12	14
Noord-Holland excl Amsterdam	5,2	5,3	5,7	2,0	1,7	1,8	13	13	14
Zuid-Holland excl Den Haag en Rotterdam	5,1	5,1	5,6	2,0	1,8	1,9	12	12	13
Zeeland	5,9	5,7	5,4	1,6	1,5	1,6	12	12	10
Noord-Brabant	4,3	4,7	4,9	1,5	1,4	1,5	12	13	12
Limburg	5,4	6,0	7,2	1,4	1,4	1,5	15	16	19
Amsterdam	6,1	6,0	6,3	2,1	1,9	2,2	13	13	14
Rotterdam	5,2	5,1	4,4	1,7	1,6	1,8	9	10	10
Den Haag	6,8	6,5	5,6	1,8	1,5	1,7	9	13	10
Utrecht	3,7	4,6	6,8	1,9	1,7	1,6	12	12	14

Almere	5,7	6,0	6,6	2,4	2,2	2,4	13	16	17
Schoolgrootte									
< 50	6,5	6,0	6,1	1,5	1,3	1,5	17	19	18
50-100	4,7	5,0	5,7	1,9	1,7	1,9	11	12	13
100-200	5,0	5,2	5,6	1,9	1,8	1,9	11	12	13
> 200	5,2	5,3	5,6	1,8	1,6	1,7	12	13	14
Salarisschaal									
LA	7,1	6,1	3,7	1,1	1,0	0,9	13	21	10
LB	5,7	5,7	5,9	2,0	1,8	2,0	11	12	13
LC	5,4	5,7	6,2	2,0	1,8	1,9	13	14	14
LD	4,2	4,4	4,9	1,6	1,5	1,6	12	13	14
LE	2,9	4,0	3,3	0,7	0,6	0,7	18	23	21
Schaal 13 en hoger	3,3	2,8	2,4	0,5	0,5	0,5	22	27	17
Schooltype									
Havo/vwo	4,2	4,4	5,3	1,9	1,8	1,9	10	10	12
Pro	6,1	6,1	6,5	1,4	1,3	1,5	17	19	19
Vmbo	6,2	7,0	5,8	1,8	1,5	1,5	14	14	16
Vmbo-t	3,1	4,9	6,0	1,1	1,2	1,4	11	13	13
Vmbo-t/havo/vwo	4,7	4,9	5,3	2,0	1,8	2,0	10	10	11
Vmbo/havo/vwo	5,2	5,3	5,7	1,8	1,6	1,8	12	13	14
Niet-westerse migratie achtergrond									
< 5% migratie achtergrond	4,9	5,0	4,9	1,9	1,7	1,9	12	13	13
5 – 10% migratie achtergrond	4,9	5,1	5,4	1,8	1,7	1,9	12	13	14
10 – 25% migratie achtergrond	5,0	5,2	5,7	1,8	1,6	1,7	12	13	13
25 – 50% migratie achtergrond	5,8	5,9	6,0	1,8	1,6	1,7	13	13	14

Tabel: ziekteverzuimgegevens ondersteunend personeel (OOP) naar schoolkenmerken*

Achtergrondkenmerken	zvp	zvp	zvp	zmf	zmf	zmf	gzd	gzd	gzd
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Denominatie									
Openbaar	5,7	5,6	6,5	1,3	1,2	1,3	15	14	17
Rooms-katholiek	4,9	5,3	5,8	1,2	1,1	1,2	16	17	18
Protestants-christelijk	5,2	5,4	5,6	1,2	1,2	1,3	16	18	19
Algemeen bijzonder	5,4	6,1	6,1	1,4	1,3	1,4	15	16	19
Gereformeerd, reformatisch, evangelisch	4,3	4,1	4,3	1,1	1,0	1,0	16	18	19
Vrije scholen	3,7	5,3	5,5	1,3	1,2	1,7	17	18	19
Overig	6,3	6,2	6,3	1,5	1,3	1,4	19	19	18
Verstedelijking									
Sterk verstedelijkt	6,0	6,1	-	1,5	1,3	-	15	15	-

Verstedelijkt	5,2	5,4	-	1,2	1,2	-	16	17	-
Niet verstedelijkt	5,1	5,3	-	1,2	1,1	-	17	18	-
Regio									
Noord	5,1	5,4	6,3	1,2	1,1	1,2	15	16	17
Oost	5,5	5,7	5,8	1,3	1,2	1,3	18	19	19
West	5,5	5,6	6,1	1,4	1,3	1,3	15	15	18
Zuid	5,1	5,3	5,8	1,1	1,0	1,1	16	17	18
Provincies en G5									
Groningen	4,9	5,4	6,1	1,2	1,2	1,3	16	15	15
Friesland	4,7	4,9	5,9	1,1	1,0	1,1	16	17	19
Drenthe	6,2	6,4	7,0	1,4	1,3	1,3	14	14	14
Overijssel	6,0	6,5	6,4	1,2	1,2	1,3	20	23	22
Gelderland	5,1	5,1	5,4	1,2	1,2	1,3	46	17	14
Flevoland excl Almere	3,5	4,9	5,4	1,3	1,0	1,3	17	19	17
Utrecht excl Utrecht-stad	5,4	5,5	5,9	1,3	1,3	1,4	17	18	20
Noord-Holland excl Amsterdam	4,7	5,0	5,7	1,3	1,1	1,2	15	15	17
Zuid-Holland excl Den Haag en Rotterdam	5,6	5,9	6,2	1,3	1,3	1,3	16	15	19
Zeeland	6,1	6,3	5,6	1,3	1,2	1,2	13	15	20
Noord-Brabant	4,7	4,7	5,4	1,1	1,0	1,1	16	16	16
Limburg	5,5	6,6	7,1	1,0	1,0	1,1	17	21	24
Amsterdam	6,4	6,1	6,7	1,6	1,6	1,6	15	14	18
Rotterdam	5,9	5,2	6,3	1,3	1,2	1,5	20	14	19
Den Haag	6,0	6,9	6,1	1,3	1,2	1,2	13	13	15
Utrecht	6,8	6,9	8,2	1,4	1,5	1,3	15	22	18
Almere	5,9	6,3	6,5	1,8	1,7	1,9	19	21	20
Schoolgrootte									
< 50	5,3	6,7	6,6	1,5	1,2	1,4	14	19	20
50-100	5,7	6,0	6,2	1,4	1,3	1,4	15	17	17
100-200	5,4	5,7	6,0	1,3	1,2	1,3	16	17	17
> 200	5,3	5,4	5,9	1,3	1,2	1,2	16	17	18
Salarisschaal									
Schaal 1 t/m 4	7,1	7,4	8,1	1,4	1,3	1,4	19	19	20
Schaal 5 en 6	5,7	6,0	6,3	1,5	1,4	1,4	15	16	17
Schaal 7 t/m 9	4,6	4,6	5,3	1,3	1,2	1,3	15	14	18
Schaal 10 t/m 12	3,6	4,2	4,3	1,0	0,9	1,0	15	19	18
Schaal 13 en hoger	4,3	2,8	2,3	0,7	0,7	0,7	25	11	12
Schooltype									
Havo/vwo	5,1	5,8	6,2	1,3	1,3	1,4	16	15	16
Pro	5,0	6,7	6,3	1,4	1,2	1,4	14	19	20
Vmbo	6,6	6,0	6,8	1,2	1,0	1,1	19	18	17
Vmbo-t	8,0	7,4	6,8	1,0	0,7	1,1	22	33	20
Vmbo-t/havo/vwo	5,0	5,3	5,7	1,3	1,2	1,3	15	16	17

Niet-westerse migratie achtergrond									
< 5% migratie achtergrond	4,6	4,5	4,8	1,1	1,1	1,1	16	16	17
5 – 10% migratie achtergrond	5,3	5,6	6,0	1,3	1,2	1,2	17	17	19
10 – 25% migratie achtergrond	5,3	5,6	6,0	1,3	1,2	1,3	16	17	18
25 – 50% migratie achtergrond	6,0	6,1	6,6	1,4	1,3	1,3	17	17	17
> 50% migratie achtergrond	6,6	7,0	7,0	1,5	1,4	1,4	14	15	18

Conclusies

Verstedelijkingsgraad

De stedelijkheidsgegevens van het CBS waren dit jaar niet op tijd voorhanden om meegenomen te kunnen worden in het verzuimonderzoek van DUO. Deze ontbreken dan ook in het overzicht over 2018.

Schoolgrootte

Scholen met een omvang van meer dan 100 medewerkers laten voor het OP het laagste verzuimpercentage zien. Voor het OOP hadden scholen met deze omvang ook het laagste verzuimpercentage waarbij scholen met meer dan 200 medewerkers nog een iets lager verzuim laten zien. Alleen kleine scholen met minder dan 50 personeelsleden laten voor het OP een consistent beeld zien: het verzuimpercentage is door de jaren heen het hoogst voor deze scholen, de ziekmeldingsfrequentie het laagst en de gemiddelde verzuimduur het langst; dit beeld houdt ook in 2018 stand. Wellicht is het in kleine scholen moeilijker dan in grotere scholen om uitval tijdelijk intern op te vangen. Daarmee zou de verzuimdrempel in kleine scholen hoger kunnen liggen. Docenten melden zich dan pas ziek als het echt 'mis' is en zijn dan langere tijd uitgeschakeld.

Schooltype

In 2018 heeft het Praktijkonderwijs, samen met het Vmbo(-t) het hoogste verzuim. De meldingsfrequentie bij deze schooltypen is echter het laagst. Het hoge ziekteverzuimpercentage wordt met name veroorzaakt door de langere verzuimduur. Hierbij moet er rekening mee worden gehouden dat schooltype en leerlingen met een niet-Westerse migratie achtergrond met elkaar samenhangen.

Denominatie

Het beeld van het ziekteverzuimpercentage tussen de verschillende denominaties is in 2018 vrijwel gelijk aan die van de voorgaande jaren; Rooms-katholieke, Protestants-christelijke en Gereformeerd, reformatorisch, evangelische scholen laten een lager verzuim zien dan Openbare, Algemeen bijzondere, Vrije en Overige bijzondere scholen. Dit geldt zowel voor het OP als in grote lijnen voor het OOP. Opvallend is dat het verzuim onder het OP bij de vrije scholen – na jarenlang het hoogste verzuimcijfer te hebben gehad – tegen de trend in is gedaald met 0,3 procentpunt. Bij het OOP is – met uitzondering van het Algemeen bijzonder onderwijs - het ziekteverzuimcijfer bij alle denominaties gestegen. Een eenduidige verklaring is hiervoor echter niet te geven.

Achterstandsgroepen

Evenals voor voorgaande jaren geldt ook voor 2018 dat het ziekteverzuimpercentage stijgt met de proportie leerlingen met een niet-westerse migratie-achtergrond; dit geldt voor zowel het OP als ook voor het OOP.

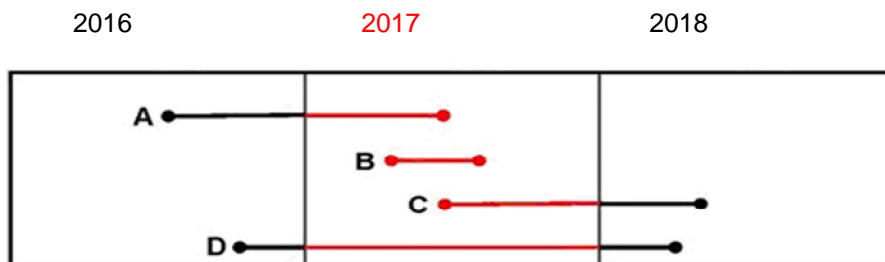
Voor het OOP geldt eenzelfde relatie ook voor de meldingsfrequentie. Voor het OP lijkt die relatie er niet te zijn. Het toenemend verzuimpercentage in relatie tot de proportie leerlingen met een niet-westerse migratie-achtergrond wordt in hoofdzaak bepaald door een hogere ziekmeldingsfrequentie, de gemiddelde ziekteverzuimduur is voor alle categorieën scholen ongeveer gelijk.

Ten opzichte van 2017, is het verzuim in 2018 in bijna alle categorieën toegenomen. Alleen onder het OP op scholen met minder dan 5% leerlingen met een niet-westerse migratie-achtergrond daalt het ziekteverzuimpercentage licht.

Bijlage 1 Berekening van de verzuimkengetallen

Bij de interpretatie van de data is het belangrijk om te weten hoe de verschillende kengetallen worden berekend. Voor deze berekening wordt de 'Standaard voor verzuimregistratie' gevolgd. Voor een uitgebreide uitleg over de berekeningsmethodiek en de formules, zie de [definities en berekeningen](#).

In onderstaande figuur wordt kort uitgelegd welke delen van het verzuim meetellen voor de berekening van de verschillende kengetallen. Daarbij stelt iedere letter (A t/m D) personen voor en ieder balkje het begin en eind van het verzuim van die persoon. De vakken geven de tijd in jaren weer.

- **Het ziekteverzuimpercentage (ZVP)** geeft aan welk deel van de arbeidscapaciteit in de verslagperiode (in dit geval 2017) verloren is gegaan wegens ziekteverzuim. Voor de berekening van het ZVP 2017, worden alle verzuimdagen in 2017 meegeteld. In bovenstaand voorbeeld betreffen dit dus alleen de rode delen van het ziekteverzuim van persoon A t/m D.
- **De ziekmeldingsfrequentie (ZMF)** betreft het gemiddeld aantal ziekteverzuimmeldingen per werknemer in een bepaalde periode. Voor de berekening van de ZMF 2017, worden alleen die gevallen geteld waarvan het ziekteverzuim is gestart in 2017. In bovenstaand voorbeeld zijn dat dus de personen B en C.
- **De gemiddelde ziekteverzuimduur (GZD)** geeft de gemiddelde duur van de ziekte weer en is alleen te interpreteren in combinatie met het ZVP en de ZMF. Voor de berekening van de GZD 2017, worden alle ziekteverzuimdagen geteld van die personen van wie het ziekteverzuim is beëindigd in 2017. In bovenstaand voorbeeld zijn dit dus de ziekteverzuimperiodes (zwarte én rode delen) van de personen A en B. Bij de berekening van deze maat worden deeltijders meegeteld als fulltimers.
- **Nulziekteverzuimpercentage (NZV)** is het percentage werknemers dat zich niet ziek heeft gemeld in 2017. Voor de berekening van het NZV 2017, worden de werknemers zonder ziekteverzuim in 2017, gedeeld door het totaal aantal werknemers in 2017.

De hierboven beschreven verzuimmaten hoeven niet evenredig met elkaar samen te hangen. De maten worden namelijk allemaal over deels verschillende gevallen gemeten. Zo blijkt de berekeningswijze van de gemiddelde ziekteverzuimduur (GZVD) bijvoorbeeld een 'na-ijleffect' te kennen; zeker bij langdurig verzuim. Een hoge GZD kan theoretisch worden veroorzaakt doordat er veel (langdurige) verzuimgevallen worden afgesloten in dat jaar, zonder dat dit gepaard gaat met een hoog ziekteverzuimpercentage in dat jaar zelf.

Omdat de schoolsamenstelling invloed heeft op de ziekteverzuimkengetallen, is het moeilijk om de eigen prestaties te interpreteren ten opzichte van 'het sectorgemiddelde'. Beter is het om de eigen schoolcijfers af te zetten tegen een vergelijkbare referentiegroep die – qua kenmerken – overeenkomt met de eigen school. In de [Verzuimbenchmark-VO](#) is een dergelijke vergelijking mogelijk. Hierdoor zijn de eigen prestaties objectiever te beoordelen. Via een grafiek en een analyse van de specifieke situatie, worden gerichte adviezen gegeven. Ook berekent de Verzuimbenchmark-VO een indicatie van de verzuimkosten.

Voion, het Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds voor het voortgezet onderwijs, zet zich in om samen met scholen vraagstukken op te lossen op het gebied van arbeidsmarkt, loopbaan, professionalisering en veilig, gezond en vitaal werken. Voion ondersteunt schoolbesturen, directies, P&O'ers, mr-en, arbocoördinatoren, maar ook docenten, oop'ers en sociale partners.

Voion ontsluit kennis, doet onderzoek, ontwikkelt nieuwe instrumenten en adviseert en begeleidt scholen in (pilot)projecten. Ook initieert en faciliteert Voion netwerken op verschillende niveaus, publiceert good practices en biedt trainingen aan. Voion werkt voor en samen met werkgevers en werknemers in het voortgezet onderwijs, en wordt bestuurd door de sociale partners in het voortgezet onderwijs.

---

www.voion.nl

Voion is een initiatief van de sociale partners in het voortgezet onderwijs.

AOB

cnv
ONDERWIJS

FOV

FNV

VORAAD

VOION
Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds
voortgezet onderwijs